

แรงงานเมียนมาร์กับการขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทย

โดย ดร.ธนิต โสรัตน์

รองประธานสภาองค์การนายจ้างผู้ประกอบการค้าและอุตสาหกรรมไทย

วันที่ 27 มิถุนายน 2559

ปลายสัปดาห์ที่แล้วนางอองซาน ซูจี มาเยือนเมืองไทยอย่างเป็นทางการและมีการลงนามความร่วมมือด้านแรงงานหลายฉบับซึ่งควรเป็นข่าวดีเพราะเกี่ยวข้องกับประเทศไทยโดยตรง แต่ถูกกลบด้วยกระแสข่าว “เบริกซิท” ซึ่งผลประชาติของคนอังกฤษให้ออกจากอียู นางซูจีหรือพม่าเรียกว่า “ดอว์ซู” มาเยือนไทยอย่างเป็นทางการในฐานะที่ปรึกษาแห่งรัฐและรัฐมนตรีต่างประเทศเมียนมาร์ ซึ่งเธอมาพร้อมกับรัฐมนตรีอีกหลายท่านเป็นการเยือนต่างประเทศครั้งแรกหลังจากตั้งรัฐบาลได้เพียงสองเดือนเศษ

ทำไมนางซูจีจึงให้ความสำคัญกับไทย เหตุผลสำคัญนอกเหนือจากไทยเป็นผู้ลงทุนหลักโดยเฉพาะโครงการเกี่ยวกับพลังงาน การผลิตโรงงานไฟฟ้าขนาดใหญ่หลายแห่งและเมกะโปรเจค อีกทั้งมีแรงงานเมียนมาร์จำนวนมากอยู่ในประเทศไทยและเป็นฐานเสี่ยงสนับสนุนพรรคเอ็นแอลดี โดยตัวเลขแรงงานเมียนมาร์ถูกกฎหมายมีจำนวนประมาณ 1.042 ล้านคน แต่ตัวเลขของเมียนมาร์มีมากกว่า 2.0 ล้านคน จากข้อมูลของธนาคารโลกปีที่แล้วแรงงานเมียนมาร์ส่งเงินกลับประเทศประมาณ 63,900 ล้านบาท หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 2.81 ของจีดีพี เป็นแหล่งเงินตราต่างประเทศและรายได้ที่สำคัญของประเทศ

ในส่วนที่เกี่ยวกับแรงงานซึ่งเป็นไฮไลท์ของการเยือนไทยของนางอองซาน ซูจี นอกเหนือจากมีการลงนาม MOU หรือข้อตกลงด้านแรงงาน 3 ฉบับ ยังมียื่นข้อเสนอ 5 ข้อเกี่ยวกับการขอให้รัฐบาลไทยดูแลแรงงานเมียนมาร์ทั้งด้านการจดทะเบียน การจ่ายค่าจ้าง การดูแลสวัสดิการ-ประกันสังคม รวมถึงขอให้แรงงานเมียนมาร์ที่ถือบัตรสีชมพูเดินทางได้ทั่วประเทศโดยไม่ถูกกีดกัน ซึ่งค่อนข้างจะถูกวิพากษ์วิจารณ์ว่าเข้ามามีส่วนก้าวก่ายการทำงานของไทย

อย่างไรก็ตามการมาและข้อเสนอของนางซูจี มีนัยต่อการปฏิรูปแรงงานต่างชาติของไทยให้มาอยู่บนโต๊ะทำทุกอย่างให้ถูกต้องเพื่อเป็นการแก้ปัญหาการค้ามนุษย์ ซึ่งไทยกำลังตกเป็นจำเลยถูกทั้งไบเตียนและไบแดงจากสหรัฐและอียู โดยการแก้ปัญหาจะต้องได้รับการร่วมมือตลอดโซ่แห่งคุณค่าแรงงานทั้งจากต้นทางคือประเทศส่งออกแรงงานและกลางทางเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของราชการไทยตลอดจนถึงปลายทางคือผู้ใช้แรงงาน

การเปิดประเด็นของนางฐิติแสดงให้เห็นว่าทางเมียนมาร์มีความจริงใจที่จะแก้ปัญหา ทั้งนี้ระบบเศรษฐกิจไทยยังต้องพึ่งพาแรงงานจากเมียนมาร์ในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ ถึงแม้ว่ารัฐบาลมีนโยบายมุ่งสู่เศรษฐกิจ-การผลิตแบบก้าวหน้าที่เรียกว่า “อุตสาหกรรม 4.0” แต่ภาคเอกชนไทยส่วนใหญ่เป็นเอสเอ็มอี ยังคงติดล็อกอยู่กับเศรษฐกิจซึ่งต้องพึ่งพาแรงงานเข้มข้นทั้งอุตสาหกรรม ภาคบริการ การท่องเที่ยว การเกษตร เกษตรแปรรูป ประมง ฯลฯ

ดังนั้นความร่วมมือด้านแรงงานจึงเป็นความท้าทายของทั้งสองประเทศ ขณะที่เมียนมาร์ยังต้องพึ่งพารายได้จากเงินส่งกลับของแรงงานที่ทำงานในไทยเป็นรายได้หลัก สำหรับประเทศไทยอย่างน้อยในช่วง 5-10 ปีข้างหน้ายังคงติดอยู่กับกับดักการขาดแคลนแรงงานและต้องพึ่งพาแรงงานเมียนมาร์ในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ งานนี้เหมือนชนมจิ้นกับน้ำยาต้องคู่กันและต้องพึ่งพิงกัน...นะครับ

(สนใจรายละเอียดเพิ่มเติมดูได้ทางเว็บไซต์ www.tanitsorat.com หรือ www.facebook.com/tanit.sorat)
